

NIEUWSBRIEF

Stichting Natuur- & MilieuPlatform Ermelo
augustus 2025 jaargang 21, nr. 2

Van het bestuur

Het is een goed jaar voor de vrijwilligers van de natuurtuin. Kregen we in februari een mooie gift (zie vorige nieuwsbrief), in juni kwam software-ontwikkelaar Become-IT uit Ermelo ons verrassen met een gift van € 500,00 (zie pagina 4 en website). We zijn er blij mee, onze hartelijke dank!

Zoals bekend werken de Energie- en Tuincoaches onder de vlag van het NMP. Op 't Weitje was in mei de eerste openbare activiteit van de coaches tijdens het jaarlijkse Huis en Tuin Event. De gemeente ontvouwde daar de nieuwe banner waarmee de coaches hun aanwezigheid zichtbaar kunnen maken.

Er zijn in Ermelo veel aanvragen voor een gesprek met de coaches. Een uitdagend project voor de tuincoaches is Groot Horloo. Vooral in de zomermaanden is het daar veel te warm. Doordat er veel verstening is van zowel het gebouw als de binnenterreinen warmen de stenen goed op en geven de warmte ook weer af, maar op de wat koelere momenten. Vergroening van de omgeving zou een (deel?) oplossing kunnen zijn.

De werkgroep educatie is, zoals ieder jaar, weer volop met basisscholen in actie geweest met de beleeflessen en excursies bij Drie. Zeker daar men op school nu eerst zelf een binnenles verzorgt. Ook succesvol is het kabouterpad in de natuurtuin. Zowel met de kleuters van verschillende basisscholen als het zelf op pad gaan van kleuters met hun ouders of grootouders.

We kijken met een goed gevoel terug op de activiteiten rondom de herdenking van de 80-jarige bevrijding. Zo konden mensen kennis maken met het recent opgeknapte bord bij het Paaltje van Jannes en het Onderduikershol bij Drie. Geniet nog van het staartje van de zomer en tot snel bij een van onze activiteiten!

Agenda

- 6 september** Fête de la Nature
in Natuurtuin De Zandkamp
13 sept Open Monumentendag
27 sept OpenDeur: insecten in de natuurtuin
25 okt OpenDeur: Antikythera mechanisme*
29 nov OpenDeur: korstmossen

De OpenDeur is in De Witte Heide, Kerklaan 5a. Gratis toegang. Aanvang 10.30 uur, gebouw open om 10.00 uur.
* 's Middags is de mogelijkheid om het Antikythera mechanisme te bewonderen in Putten.

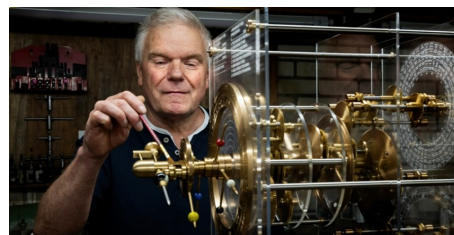
Werken in de Natuurtuin De Zandkamp

We zijn op de vrijdagmorgen aanwezig en aan het werk. Belangstelling om aan de slag te gaan??
Bel 0341 - 554126 of mail naar info@nmpermelo.nl

Antikythera

In 1901 is er in een scheepswrak een bijzonder voorwerp gevonden. Na veel onderzoek blijkt het een oud Grieks mechanisme te zijn waarmee men o.a. de stand van planeten, de maanfasen, zon- en maansverduisteringen kon voorspellen. Wim Horseling uit Putten heeft 8 jaar gewerkt om een werkend model van dit mechanisme te krijgen. In de OpenDeur wordt het model gekoppeld aan de huidige astronomie behandeld.

's Middags is er de mogelijkheid om bij Wim thuis het model te bekijken.

Open Monumentendag Erfgoed en Architectuur

Op 13 september is het Open Monumentendag. Martin Slager vertelt in de Fabriek van de Vereniging Historisch Ermelo (VHE) over panden in Ermelo die ontworpen zijn door de Ermelose architect Knevel. Er is een wandelroutefolder gemaakt die langs een aantal van deze panden voert. Het NMP presenteert over het erfgoed in het buitengebied Ermelo-West. Hier hoort een fietsroutefolder bij. Zowel de wandeling als de fietstocht zijn ook later te maken. VHE in De Fabriek aan de Hamburgerweg 189. Meer informatie: zie de websites van VHE en NMP.

Steun het NMP

De gemeente Ermelo is bezig met het vergroten van de biodiversiteit in het dorp en daarbuiten. Steeds meer perkjes en bermen worden ingezaaid met inheemse bloemenmengsels. Vergroting van de biodiversiteit maakt de natuur weerbaarder en voorkomt vaak hinderlijke plagen van insecten zoals bladluizen, processie-rupsen en schimmels zoals meeldauw. Tevens is biodiversiteit van inheemse planten goed voor de diversiteit van het insectenleven in het algemeen. Maar niet alleen de gemeente kan hier veel aan doen. Ook u als Ermelose burger kunt uw steentje bijdragen. Letterlijk door (vaak onnodig veel) stenen uit de tuin te verwijderen en er planten voor terug te zetten. En plant dan het liefst inheemse planten en struiken die vrij van gif zijn en niet zo ver doorgekweekt zijn dat ze voor de insecten waardeloos zijn geworden, doordat er geen nectar meer te halen valt.

Uit een onderzoek van PAN-NL, Pesticide Action Network Nederland, blijkt dat veel planten in tuincentra verkocht worden als goed voor bestuivende insecten, maar toch vol zitten met pesticiden. Wel is het zo dat op de in Nederland gekweekte planten doorgaans minder gif zit dan op de uit het buitenland komende. Giftige neonicotinoïden (verspreiding door de hele plant) zoals acetamiprid, flonicamid, fluppyradifuron en sulfoxaflor kunnen op en in de planten aanwezig zijn. Zeer moeilijk afbreekbaar en dodelijk voor insecten. Ook het beperken van fungiciden blijkt problematisch te zijn. Schimmels zoals meeldauw worden er mee bestreden, maar helaas daardoor ook de nuttige schimmels voor de plant. Nieuw zijn de zogeheten 'natuurlijke' insecticiden en fungiciden. Helaas zijn ze doorgaans ook niet aan te raden gezien het effect op het insectenleven.

Zijn deze planten ongewenst geworden, voer ze dan niet af naar de composthoop of de GFT bak. Als dat gecomposteerd gaat worden en weer in uw tuin terecht komt of in de handel gebracht wordt zal dat in de nabije toekomst ook de nodige problemen gaan opleveren.

Wat te doen? Koop biologisch geteelde inheemse planten die niet de grond 'uitgejaagd' zijn door te veel voeding. Hierdoor zijn het vaak zwakke planten die vatbaar zijn voor de ziekteverwekkers.

Koop zoveel mogelijk verschillende soorten inheemse planten en plaats ze zo verspreid mogelijk in de tuin.

Vraag naar de achtergrond van de plant. Hoe gekweekt? Inheems? Biologisch? Laat u goed informeren!

De Vrijheidsboom staat vijf jaar na aanplant er mooi bij in het Herdenkingsplantsoen aan de Horsterweg.

Het heeft de koning behaagd Dit jaar waren er zelfs twee personen die bij het NMP betrokken zijn die een lintje uit handen van de burgemeester mochten ontvangen. In Ermelo was het bestuurslid Joke Pieters. Naast de bestuursfunctie heeft zij een groot aandeel in het educatieprogramma van het NMP. O.m. de beleeflessen bij Drie, het Kabouterpad in de natuurtuin, het landschappenproject Ermelo is zo! Ze zet zich niet alleen in voor het NMP, maar ook daarnaast doet en deed ze veel vrijwilligerswerk.

In Putten was het Kees Witteveen. Kees zet zich al jaren in voor het NMP met de cursussen Sterrenkunde voor beginners. Ook geeft hij acte de préséance bij enkele NMP OpenDeuren. O.m. over de moestuin. Van harte gefeliciteerd!

Fête de la Nature

Zaterdag 6 september 2025 is er weer een Fête de la Nature. Een initiatief van het IVN.

Wethouder Ronald van Veen opent de dag om 11.00 uur, en tot 15.30 uur vieren we de natuur met muziek, kunst en activiteiten voor jong en oud. Kom vogelkastjes maken, laat je informeren over het voedselbos en ook wijkvereniging Ermelo-West is aanwezig.

Er is muziek met o.a. Jos Jongeling. Tevens een Fête café met o.a. koffie, thee en poffertjes.

Er zijn rondleidingen met als thema biodiversiteit.

Inloop is gratis, consumpties niet.

Het volledige programma komt eind augustus op de website en ook via de pers wordt een en ander bekendgemaakt. Tot ziens!

Natuurtuin De Zandkamp

programma: www.nmpermelo.nl

<https://noordwesteluw.knnv.nl>

Zaterdag 6 september 2025

Natuurtuin De Zandkamp

Fête de la Nature

Biodiversiteit

Tijd: 11.00 – 15.30 uur

In de tuin: stands, muziek, kunst, activiteiten jong en oud, rondleidingen

Fêtecafé: koffie, thee en sapjes poffertjes (12.00 – 13.30 uur)

's Avonds 21.00 uur Nachtvlinders spotten

aanmelden nachtvlinders: <https://noordwesteluw.knnv.nl>

Natuurtuin De Zandkamp

locus: Zandkampweg en Koninginweg Ermelo west

gemeente ermelo

Bijeenkomst onder de paraplu

Natuurvereniging KNNV

Stichting Natuur & MilieuPlatform Ermelo

Bekijk de website www.nmpermelo.nl

Donderdag 10 juli 2025 opende wethouder Ronald van Veen het nieuwe fietspad langs de Zeeweg en de Schaapsdijk. Tijdens de aanleg van dit pad was er een sleuf door het landschap gegraven. Vooral langs de Schaapsdijk was een mooi profiel van de bodemopbouw zichtbaar.

Het buitengebied in Ermelo-West ligt op de uitlopers van de stuwwal tussen Ermelo en Garderen. Daar waar de stuwwal daalde werd het gebied steeds natter. Het gevolg was dat er een enorm veenpakket voor de huidige kustlijn kwam te liggen. In de Romeinse tijd was dat nog zo. In het veengebied lag een meer; het Flevomeer. Door het stijgen van de zeespiegel drong de Noordzee steeds verder op en sloeg grote delen van het veen weg: de Zuiderzee ontstond.

De Zuiderzee had getijden. Tijdens noordwestelijke winden en hoog water konden grote delen van het huidige westelijke Ermelose buitengebied overstromen. Er was hier geen dijk. De Zuiderzee zette klei af op de uitlopers van de stuwwal. Vaak gemengd met veen. Aan de zichtbare bodemprofielen langs de uitgegraven Schaapsdijk was dat heel mooi te zien. Soms tekent zich de kleiafzetting op de ondergrond scherp af.

De Rijksoverheid heeft door heel Nederland grondboringen laten verrichten en deze toegankelijk gemaakt voor het publiek. Het BROloket (BRO = BasisRegistratie Ondergrond of te wel Bodemkundig booronderzoek). Zo ook in de nabijheid van de Schaapsdijk. Mooi is te zien dat alle waarnemingen met elkaar in overeenstemming zijn.

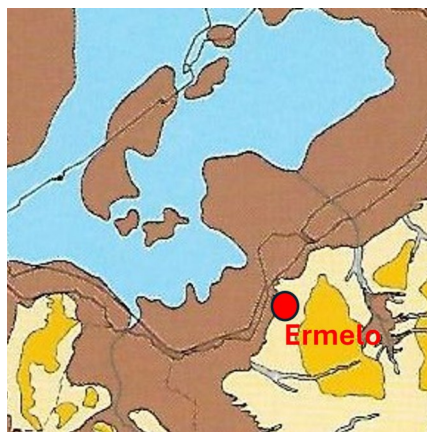
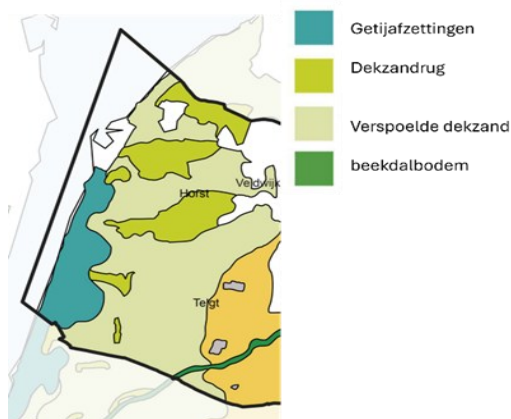
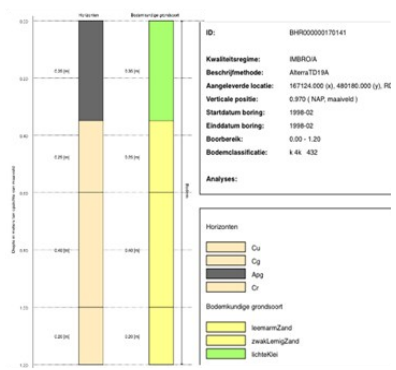
Soms zijn er roestbruine vlekken in de bodem zichtbaar. Dit zijn de zogeheten gleyvlekken, een gevolg van aanwezigheid van ijzer. De bovenste laag (horizont) wordt aangegeven met Aag. De A betekent dat deze laag mineraalrijk is en gehumificeerd organisch materiaal bevat; de kleine letter a staat voor antropogeen: menselijke invloeden en de letter g staat voor de gleyvlekken.

De horizont (laag) daaronder is de C-laag. Dit is de zogeheten moeder-materiaallaag. In dit geval de uitloper van de stuwwal. De kleine letter g geeft de aanwezigheid van de gleyvlekken weer en de r staat voor reductie. Door de aanwezigheid van grondwater is er een gebrek aan zuurstof en vindt er geen oxidatie (o.a. roestvorming) plaats.

Op sommige plekken is de aanwezigheid van veen tussen de klei zichtbaarder dan elders. Waarschijnlijk heeft dit te maken met afwateringsgeulen door het vroegere veenpakket.

Nu fietsend over het fietspad over de Schaapsdijk heeft u een mooi zicht op het Schaapsdijkbeekje.

Het meest westelijk deel dat vroeger door de Zuiderzee regelmatig werd overspoeld is het slagenlandschap. Lange percelen richting de kust. Hogerop is het kampenlandschap ontwikkeld. Informatieborden aan de Riebroekseweg (slagen) en Horster-Zoomweg (kampen) vertellen u meer over het landschap.

Waar de regen in het begin 2024 met bakken uit de hemel kwam is het dit jaar vanaf februari tot en met begin juni droger dan gebruikelijk. Het was net zo droog als in dezelfde periode in het recordjaar 1976. In de tuin was dat goed te merken. Veel planten 'stonden te wachten' op wat neerslag om verder te groeien. En de regen kwam. Gelukkig maar.

In de vorige nieuwsbrief schreven we dat er veel dode bomen achter de vijver zijn weggehaald. Doordat het nu opener is kunnen ook meer planten profiteren van het licht dat nu op de grond komt. Speenkruid, Bosanemoon, Aronskelk, Daslook en Salomonszegel.

In februari kwamen de 'boomklimmers' van Loohorst. Hoog in de bomen verwijderden zij de gevaarlijke takken. Deze takken wisten ze zo met touwen naar beneden te brengen dat de bijenstal geen schade opliep.

In maart hebben de vrijwilligers in de tuin en langs het klompenpad veel jonge boompjes geplant. Gelderse roos, Meidoorn, Kardinaalsmuts, Kers, Liguster. Vooral langs het klompenpad zijn er veel bramen gemaaid en uitgestoken.

In juni kregen de vrijwilligers van de natuurtuin een mooie gift van € 500,00! Softwareontwikkelaar Become-IT bestaat 25 jaar. Om dat te vieren had men besloten een gift te geven aan een goed doel. Vertegenwoordigers van de KNNV en NMP namen de cheque van Rian Aalbers in ontvangst. Met het geld kunnen we proberen de vijver te herstellen en planten te kopen.

Ondertussen is ook de trap over de grondwal aangepakt. De houten trap verrotte toch snel en is nu vervangen door een prachtige en veilige stenen trap.

Tijdens de OpenDeur van komende september besteden we aandacht aan insecten en tonen we ook prachtige foto's van insecten die Hans Pieters gemaakt heeft in de natuurtuin. Kom gerust kijken, tot ziens!

Stichting Natuur- & MilieuPlatform Ermelo

Contactgegevens:

Gert Schuurman

Zwaluwstraat 47

3853 CB Ermelo

Tel.: 0341 55 41 26

Website:

www.nmpermelo.nl

E-mail: info@nmpermelo.nl

Twitter: @nmpermelo

IBAN: NL 76 RABO

0397756402

Gratis gesprek met energie- of tuincoach

Wilt u de energierekening verlagen met simpele maatregelen in huis? Wilt u uw tuin of balkon aanpassen aan het veranderende klimaat? Kunt u wel wat hulp gebruiken bij het aanvragen van een subsidie? Gebruik het aanmeldingsformulier op <https://www.ermelo.nl/ermelo-duurzamer/duurzaamheid-subsidies>.

Onze Energiecoaches:

Han Kattenwinkel
Ruud de Jong
Piet de Zwarte
Aart Hoogendoorn

Karla Grevelink
Jan Meijer
Andre 't Hart
Riet Bezemer

Onze Tuincoaches:

Karla Grevelink, Daan v.d. Veen, Gijsbert
Pellikaan

Heeft u een Biocom die buiten gebruik is of wilt u graag een Biocom hebben?

Voor nadere informatie en contact: info@nmpermelo.nl of telefoon 06 245 16 599 (Sjoerd Venema).

OPROEP

Wij zoeken vrijwilligers die willen meehelpen in de buitenlessen van onze projecten.
Belangstelling?

info@nmpermelo.nl of tel. (0341) 554126